

בעניני ספירת העומר ומצוות ליל הסדר

הבה נתחיל את הזמן ע"י עיון בסוגיא מתוקה ומעניינא דיומא!

פירוש המשנה לרמב"ם שם (ד"ה והחרוסת)

רמב"ם הל' חמץ ומצה (פ"ז הי"א) [וגם פ"ז הי"ב - פ"ח הי"ב, פ"ח הי"ח]

- השוה את דברי הרמב"ם בשני המקומות - במה הם שוים זה לזה, ובמה שונים זה מזה?
- איך תסביר את זה? ע"ע -

מגיד משנה ולחם משנה שם (פ"ז הי"א)

ג מרור בזה"ז

רא"ש פסחים (פ"י סי' כ"ה), "אכלו לחצאין ... אין צריך מהם כזית" - והוא עפ"י גמרא שם (קיד):

- מה יש לתמוה על חשבונותינו של הרא"ש בדבריו הללו?

בעל המאור פסחים (כח. בדפי הרי"ף): ריש דבריו עד " ... בו זמן"; "וכללו של דבר ... זמן אין לנו" - והוא עומד על שיטת אמימר בגמרא מנחות, שבזה"ז א"צ לספור שבועות אלא די בספירת ימים בלבד.

ד עוד בספה"ע

ספר החינוך מצוה ש"ו (ד"ה מדיני המצוה)

- מה בולט (stands out) בלשונו של החינוך?
- ביאור הלכה (סי' תפ"ט סע' ח', ד"ה סופר)**

שלחן ערוך אורח חיים (סי' תפ"ט סעיף א')

מגן אברהם על השלחן ערוך (שם סעיף-קטן ב')
[אם אין לך שלחן ערוך "גדול", ניתן למצוא את שיטות המגן אברהם במשנה ברורה שם (סי' תפ"ט סעיף-קטן ה')]

- מה הן ב' חידושי המג"א?
- מה קשה בהם?
- האם הם קשורים זה בזה?

א ספירת העומר

דרך הקדמה

חומש ויקרא (פרק כ"ג פסוקים ט"ו - ט"ז), דברים (פרק ט"ז פסוק ט')

גמרא מנחות (סוף סו.), "גופא ... עד המשנה

תוס' מנחות (שם, ריש ד"ה זכר), עד " ... ספיקא דרבנן"

רמב"ם הל' תמידין ומוספין סוף פרק ז' (הל' כ"ב - סוף)

כסף משנה [ורדב"ז ומהר"י קורקוס] שם (הל' כ"ד)

[רי"ף פסחים (כח. בדפי הרי"ף) "וכי היכי ... שבועי" ר"ן שם (ד"ה וכי היכי)]

שיטת ההלכות גדולות

תוס' מנחות (שם, סוף ד"ה זכר) "עוד פסק ..."

רא"ש פסחים (פרק י' סוף סי' מ"א), "ועוד כתב בה"ג ... עצמה היא"

שלחן ערוך אורח חיים (סי' תפ"ט סע' ח')

פרי מגדים שמה (אשל אברהם ס"ק י"ג)

- מהי קושייתו של הפרמ"ג על שיטה זו? האם נראה לך דרך ליישב?

ב "מצות חרוסת"

משניות פסחים (קיד.), ובפרט סוף המשנה הב'

גמרא (קטז.), "אע"פ שאין חרוסת ... משום קפא"; "רבי אלעזר בר' צדוק אומר ... עד המשנה

[**תוס' שם (קטז.)** ד"ה צריך וד"ה תגרי]

הודו מוריני שבדוריני לסברא זו, אלא מי
ששכח יום אחד יאמר אמש היו כך בלא
ברכה, ומונה האחרים עם כל ישראל.

ביאור הלכה (סימן תפט ד"ה סופר בשאר)

* **סופר בשאר ימים** - והיינו דס"ל שאין
הימים מעכבות זה את זה ואע"ג דכתיב
תמימות תהיינה כתב הרי"ף גיאות בשם ר"ה
גאון דמקיים תמימות בשבועי דהיינו שבכל
משלם שבועי כשאומר חשבון השבוע
מקיים שבעה שבועות תמימות תהיינה ועוד
תירץ שם דהיכי דאישתלי יום אחד יספור
בליל שני שתי הספירות כגון בשכח ספירה
ראשונה יאמר בספירה שניה אתמול היה
אחד בעומר ויומא דין תרי בעומרא וכיון
דמני גם של אתמול לא נפק מכלל תמימות
תהיינה עי"ש וכן מובא בשינוי קצת בשבולי
לקט בשם תשובת הגאונים עי"ש בסי' רל"ד
אכן שארי פוסקים לא הזכירו סברא זו
וכתבו דהאי תמימות תהיינה קאי אכל יומא
שהתחיל לספור מבערב וכמו דדרשינן
במנחות דף ס"ו ובמגילה דף כ' אבל לא
לענין שכל הימים יעכבו זה את זה [עיין תוס'
מנחות ובתוס' מגילה ובשב"ל בשם הר"ר
ישעיה ובאו"ז סי' שכ"ט] ובא"ר מצאתי
שכתב שטוב לחוש לדברי רב האי גאון
בתירוץ השני ולספור גם הספירה של
אתמול ביחד. ובלי ברכה וכו"ל. ושאר
אחרונים לא הזכירו ד"ז:

שו"ע אורח חיים (סימן תפט סעיף ח)

אם שכח לברך באחד מהימים, בין יום
ראשון בין משאר ימים, סופר בשאר ימים
בלא ברכה; אבל אם הוא מסופק אם דילג
יום אחד ולא ספר, יספור בשאר ימים
בברכה.

פרי מגדים אורח חיים (סימן תפט א"א ס"ק יג)

ומה שכתב המחבר [סעיף ח] **שכח בא'
מהימים סופר בשאר הימים בלא ברכה,**
ג"כ מחמת ספק שמא כולהו יומי חדא מצוה
ושמא כל אחת מצוה בפני עצמה, וסופר
בלא ברכה. וי"ל אי כולהו חדא מצוה אין
מברכין בכל לילה, וצ"ע.

ספר החינוך (מצוה שו)

מדיני המצוה, מה שאמרו זכרונם לברכה
[מנחות ס"ו ע"א] שמצוה למנותן מבערב כדי
שיהו תמימות, כמו שאמר הכתוב, תמימות
תהיינה, ואמרו זכרונם לברכה [שם] אימתי
הן תמימות, בזמן שמתחיל מבערב. ומכל
מקום פירשו המפרשים שאם שכח ולא
מנה מבערב, מונה למחר כל היום. ויש
שאמרו שמי ששכח ולא מנה יום אחד,
שאינ יכול למנות עוד באותה שנה, לפי
שכולן מצוה אחת היא, ומכיון ששכח מהן
יום אחד הרי כל החשבון בטל ממנו. ולא